

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ**

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.5/44456-2021

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ՊԱՐՈՆ ՎԱՀԱՆ ՆԱՐԻԲԵԿՅԱՆԻՆ**

Հարգելի պարոն Նարիբեկյան

Համաձայն «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 66-րդ և 77-րդ հոդվածների՝ Ձեզ ենք ներկայացնում՝

1) «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Պ-101-29.11.2021-ԳԿ-011/0) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները,

2) Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2021 թվականի դեկտեմբերի 22-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ներկայացուցիչ (հարակից զեկուցող) նշանակելու մասին» N 1470 - Ա որոշումը:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

**«ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ
ՆԱԽԱԳԾԻ (Պ-101-29.11.2021-ԳԿ-011/0) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

«Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծով առաջարկվում է տարրական հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաս-տատություններին՝ անկախ իրենց կազմակերպական-իրավական ձևից, առաջինից չորրորդ դասարանների աշակերտներին պետական բյուջեի հաշվին անվճար տրամադրել տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրերով նախատեսված դասագրքեր:

Նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն առաջարկում է 1-ին հոդվածից հանել՝

1) «(այսուհետ՝ Օրենք)» բառերը, իսկ «կետը» բառը փոխարինել «մասը» բառով.

2) «անկախ իրենց կազմակերպական-իրավական ձևից» բառերը, քանի որ առաջարկվող ձևակերպմամբ՝ «տարրական հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններ» բառերից ակնհայտ է, որ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրերով նախատեսված դասագրքերով անվճար ապահովումը վերաբերում է ինչպես պետական, այնպես էլ՝ ոչ պետական ուսումնական հաստատություններին:

Վերոգրյալը հաշվի առնելով՝ առաջարկում ենք 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«4. Տարրական հանրակրթական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաս-տատությունների առաջինից չորրորդ դասարանների սովորողներին պետությունը պետական բյուջեի միջոցների հաշվին անվճար ապահովում է տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրով նախատեսված դասագրքերով:»:

Պ-101-29.11.2021-ԳԿ-011/0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Կրթության մասին» 1999 թվականի ապրիլի 14-ի ՀՕ-297 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի 4-րդ կետը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«4. Տարրական հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների, անկախ իրենց կազմակերպական-իրավական ձեւից, առաջինից չորրորդ դասարանների աշակերտներին պետությունը պետական բյուջեի միջոցների հաշվին անվճար ապահովում է տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրերով նախատեսված դասագրքերով:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու անհրաժեշտության վերաբերյալ «Կրթության մասին» օրենքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է հետևյալ սկզբունքով՝ պետությունը պետք է դասագրքերով ապահովի բոլոր տարրական դասարանների աշակերտներին հավասար հիմունքներով, անկախ նրանից, հաճախում են իրենք պետական թե ոչ պետական հանրակրթական դպրոց: Ներկա իրավիճակը «Կրթության մասին» օրենքը սահմանում է, որ «Պետական հանրակրթական դպրոցների առաջինից չորրորդ դասարանների աշակերտներին պետությունը պետական բյուջեի միջոցների հաշվին անվճար ապահովում է տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրերով նախատեսված դասագրքերով :»: Համաձայն ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների 2020/2021 թ. ուսումնական տարում Հայաստանում գործում էր 1 402 հանրակրթական դպրոց, որոնցից 1 354-ը պետական են, 48-ը՝ ոչ պետական: Հանրակրթական դպրոցներում 1-4 (տարրական) դասարանների քանակը կազմում է՝ 8 051, որից 7 724-ը պետական դպրոցների դասարաններն են, 327-ը՝ ոչ պետական: Հանրակրթական դպրոցների 1-4 (տարրական) դասարանների աշակերտների

թվաքանակն 155 673-ն է, որից 151 655-ը սովորում է պետական դպրոցներում, իսկ 4018-ը՝ ոչ պետական: Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունները ստանում են համապատասխան դասագրքերը համաձայն ներկայում գործող «ՀՀ ուսումնական հաստատությունները դասագրքերով ապահովելու և հանրակրթական առարկաների դասագրքերը հրատարակելու կարգի»: Կարգում ներկայացված է հանրակրթական առարկաների դասագրքերի և նրանց համապատասխան ուսուցչի ձեռնարկների հրատարակման ու բաշխման գործընթացը՝ դպրոցների համապատասխան քայլերն ու գործողությունները դասագրքերի ձեռքբերման ընթացքում, ինչպես նաև ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության գործողությունները, որպես գործընթացը համակարգող և վերահսկող մարմին: Ամեն տարի համաձայն ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի համապատասխան հրամանի, որով հաստատվում է կրթական հաստատությունների աշակերտների համար դասագրքերի և ուսումնական գրականության ձեռքբերման ցանկը միջինում ձեռք է բերվում քանակով մոտ 767,715.6 հատ դասագիրք և ուսումնական գրականություն, որի տարեկան միջին գինն է 906,573,541.2 ՀՀ դրամ⁷ : Ոչ պետական դպրոցները իրենց դասագրքային ֆոնդը կարող են ձեռք բերել վճարովի սկզբունքով հրատարակչություններից:

Այնուամենայնիվ, բավականին երկար ժամանակ ՀՀ Ազգային Ժողովի գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության և սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովը շարունակում է ստանալ բողոքներ ոչ պետական դպրոցների ներկայացուցիչներից համապատասխան դասագրքերի ձեռքբերման ընթացքում ծագող խնդիրների վերաբերյալ հավասարության և թափանցիկության բացակայության առումով: Այդ դպրոցների ներկայացուցիչների և ոլորտի փորձագետների կարծիքով՝ դասագրքերի ձեռքբերման գործընթացը իրականացվում է առանց զեղչային պայմանների կամ գնային արտոնությունների, ինչը դրդում է որոշ դպրոցներին ձեռք բերել այդ դասագրքերը երկրորդային շուկայից, ինչը իր հերթին խթանում է սովետային շուկայի զարգացումը: Համաձայն օրենքի դասագրքերը տրամադրվում են ոչ թե դպրոցներին, այլ աշակերտներին դպրոցների միջոցով: Եվ պետական և ոչ պետական դպրոցները կրթական գործընթացն իրականացնում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչների, ուստի, տարբեր կազմակերպական-իրավական ձև ունեցող դպրոցներ հաճախող աշակերտների իրավունքները չպետք է տարբերվեն: Հետևաբար, դասագրքերի տրամադրման գործընթացը չպետք է պարունակի տարբերակում՝ օրենքը պետք է վերաբերի ՀՀ բոլոր սովորողներին՝ անկախ իրենց ուսումնական հաստատության կազմակերպաիրավական ձևից, ապահովելով երեխաների կրթության իրավունքը: ՀՀ ոչ պետական դպրոցներում սովորող աշակերտները ևս ՀՀ Սահմանադրությամբ օժտված են կրթության իրավունքով: Հետևաբար դասագրքերի տրամադրման հարցում պետական քաղաքականությունը պետք է լինի համընդհանուր, բացառելով խտրականությունը:

Առաջարկություններ

Ելնելով վերոգրյալից առաջարկվում է «Կրթության մասին» օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «4. Տարրական հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների, անկախ իրենց կազմակերպական-իրավական ձևից, առաջինից չորրորդ դասարանների աշակերտներին պետությունը պետական բյուջեի միջոցների հաշվին անվճար ապահովում է տարրական ընդհանուր կրթական ծրագրերով նախատեսված դասագրքերով:»:

Ակնկալվող արդյունքը

- Պետությունը ապահովում է ՀՀ բոլոր աշակերտների կրթության իրավունքը՝ անկախ իրենց կողմից հաճախած հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կազմակերպատիրավական ձևից:
- Դադարում է երկրորդային շուկայից դասագրքերի ձեռքբերման գործընթացը, նվազում են կոռուպցիոն ռիսկերը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

N 1470 - Ա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ (ՀԱՐԱԿԻՑ ԶԵԿՈՒՑՈՂ) ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ
Մ Ա Ս Ի Ն

Հիմք ընդունելով «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 66-րդ հոդվածի 2-րդ մասը՝

Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանին նշանակել Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը (Պ-101-29.11.2021-ԳԿ-011/0) քննարկելիս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ներկայացուցիչ (հարակից գեկուցող):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Ն. ՓԱՇԻՆՅԱՆ

Երևան